

УДК 343.211

*А. С. Оксаніченко
здобувач кафедри
кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ, ОЗНАКОЮ СКЛАДІВ ЯКИХ Є ЗЛІСНІСТЬ

Постановка проблеми. Розв'язання проблем кваліфікації діянь, конструктивною ознакою яких є така ознака як злісність на сьогодні є актуальним, оскільки має велике значення для встановлення наявності складів відповідних злочинів. На сьогодні в Особливій частині КК України у якості конструктивної ознаки складів злочинів у шести статтях передбачено таку ознаку як злісність. Вчені у галузі кримінального права та правозастосовчі органи неоднозначно розуміють досліджуване поняття. Це обумовлено тим, що законодавець не для всіх злочинних діянь чітко визначає його зміст у КК України, а ті тлумачення злісності, що містяться у тексті кримінального закону різняться за змістом. Загальне визначення поняття злісності у тексті КК України також відсутнє. Внаслідок цього роз'яснення змісту досліджуваної ознаки здійснюється, виходячи з аналізу конкретного складу злочину та за допомогою інших оціночних понять, внаслідок чого перед практичними працівниками ставиться більше питань, ніж відповідей. Позиції Верховного Суду України також не відзначаються однозначністю. Тому для здійснення правильної кримінально-правової кваліфікації злочинів, які вчиняються за наявності досліджуваної ознаки, необхідно, щоб правоохоронні та судові органи мали однозначний орієнтир щодо тлумачення змісту розгляданого поняття.

Стан дослідження. Дослідженням окремих питань визначення змісту поняття злісності приділяли увагу у своїх працях таких вітчизняні науковці як: А.М. Бабенко, О.І. Белова, К.В. Бондарева, О.В. Бринзанська, Л.В. Дорош, Д.П. Євтеєва, О.О. Житний, І.О. Зінченко, І.І. Литвин, І.М. Копотун, М.І. Мельник, С.М. Морозюк, Ю.В. Орел, І.В. Семенов, О.М. Сокурєнко, М.І. Хавронюк та інші.

Проте, необхідно відзначити, що існуючі наукові розробки мають фрагментарний характер, оскільки лише частково стосуються досліджуваного поняття, і, як правило, пов'язані з тлумаченням злісності відносно до складу певного злочину. У жодній із існуючих праць злісність не розглядалась комплексно як наскрізне кримінально-правове поняття, а досліджувалась, як правило, під тим чи іншим кутом зору, залежно від складу кон-

кретного злочину, де вона передбачена у якості конструктивної ознаки.

Метою статті є встановлення особливостей кваліфікації злочинів, ознакою складів яких є злісність.

Виклад основного тексту. Кваліфікація злочинів – це встановлення і юридичне закріплення точної відповідності між ознаками вчиненого діяння й ознаками складу злочину, передбаченого кримінально-правовою нормою [1, с. 41].

Як правильно зазначає В.О. Навроцький, що теорія не завжди здатна запропонувати практиці чіткі й однозначні рекомендації щодо кваліфікації передбачених кримінальним законом діянь [2, с. 15]. Крім того, у чинному законодавстві правила кримінально-правової кваліфікації жодним чином не регламентовані. Тому судова практика змушена частково заповнювати відсутність законодавчого регулювання та незакінченість теоретичних концепцій, формулюючи ті чи інші правила проведення кваліфікації відповідних посягань, однак вони не завжди мають стабільний та однотайний характер [3, с. 6]. Отже, постійний процес аналізу та поєднання думок вчених та практичних працівників є дуже важливим для розв'язання актуальних проблем кваліфікації будь-якого злочину.

Теорія кримінального права та правозастосовна практика не виробили єдиних чітких правил застосування положень Особливої частини КК України щодо злочинів, ознакою складів яких є злісність. Хоча науковці не оминають своєю увагою питання щодо кваліфікації кожного окремого злочину, що містить розглядане поняття у своїй диспозиції. Крім того, питання кваліфікації злочинів, ознакою складів яких є злісність, частково описані у Постановах Пленуму Верховного Суду України. Тому проаналізуємо погляди вчених та акти судового тлумачення стосовно питання кваліфікації таких злочинів.

Стосовно ухилення від сплати аліментів на утримання дітей (ст. 164 КК України), то, як ми раніше зазначали, суспільно небезпечне діяння при його вчиненні може виражатися у двох формах: 1) злісному ухиленні від сплати встановлених рішенням суду коштів на утримання дітей (аліментів); 2) злісному ухиленні батьків від утри-

мання неповнолітніх або непрацездатних дітей, що перебувають на їх утриманні.

Відповідно до ч. 2 ст. 182 Сімейного Кодексу України розмір аліментів має бути необхідним та достатнім для забезпечення гармонійного розвитку дитини. Мінімальний розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Згідно з приміткою до ст. 164 КК України під злісним ухиленням від сплати коштів на утримання дітей (аліментів) слід розуміти будь-які діяння боржника, спрямовані на невиконання рішення суду (приховування доходів, зміну місця проживання чи місця роботи без повідомлення державного виконавця, приватного виконавця тощо), які призвели до виникнення заборгованості із сплати таких коштів у розмірі, що сукупно складають суму виплат за три місяці відповідних платежів.

Як правильно відзначив І.В. Семенов, що введення примітки до ст. 164 КК України сприяло усуненню з опису підстави кримінальної відповідальності за ухилення від сплати аліментів оціночної ознаки «злісність» і ця ознака набула досить точної законодавчої інтерпретації [4, с. 156].

Незважаючи на це, у практичній діяльності на стадії досудового розслідування виникають проблеми визначення «злісності». Так, М.В. Куратченко, начальник слідчого управління ГУНП у Дніпропетровській області під час спільної наради щодо обговорення проблемних питань притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які мають заборгованості із сплати аліментів у розмірі, що сукупно перевищує суму відповідних платежів за три місяці, що відбулася 10 січня 2018 р. у Головному територіальному управлінні юстиції Дніпропетровської області, зокрема, зазначив, що «практика визначення поняття злісності в органах досудового розслідування різниться. Наприклад, в окремих місцевих прокуратурах ознакою злісності вважається наявність заборгованості не менше семи місяців, та її відсутність за наявності хоча б однієї виплати в місяць (при наявності заборгованості навіть більше року). А деяким процесуальним керівникам, щоб повідомити про підозру за ст. 164 КК України, достатньо наявності заборгованості із сплати аліментів у розмірі, що сукупно перевищує суму відповідних платежів за три місяці, та підтвердження обізнаності особи про наявне рішення суду і відкриття виконавчого провадження, а також попередження особи, яка не сплачує аліменти, про необхідність виконання свого обов'язку та можливість притягнення до кримінальної відповідальності. Однак, в окремих місцевих прокуратурах для доведення ознаки злісності на слідчого покладається обов'язок доказування можливості особи сплачувати призначені їй аліменти шляхом отримання свідчень про

наявність у відповідача нових речей, рівня життя, додаткового заробітку тощо» [5, с. 11-12]. Така різна практика визначення «злісності» виглядає абсолютно неприйнятною, оскільки закон повинен трактуватись чітко та однозначно. Це є однією з причин того, що винні особи протягом тривалого періоду ухиляються від сплати аліментів та уникають кримінальної відповідальності за це.

Наприклад, у результаті тривалого ухилення від виконання покладених на ОСОБА_1 судом обов'язків, період злісного ухилення від сплати ним аліментів склав 7 років 7 місяців 25 днів, у зв'язку з чим за вказаний період утворилася заборгованість на загальну суму 96502,51 гривень [6]. Хоча ухилення стає «злісним» якщо сума виплат сукупно складає три місяці відповідних платежів, що прямо зазначено у законі, і ніякі інші обставини не повинні братись до уваги.

Розглядаючи другу форму вчинення злочину, передбаченого ст. 164 КК України зазначимо, що розмір утримання у чинному законодавстві не є визначеним. Як ми вище зазначали, Д.П. Євтеєва пропонує кваліфікувати злісне ухилення від утримання лише у разі повного або систематичного невиконання відповідного обов'язку [7, с. 122]. В такому разі слід розмежувати повноту та систематичність, оскільки ці поняття деяким чином можуть містити ознаки одне одного.

О.І. Белова з цього приводу зазначає, що «коли батьки ухиляються від утримання дітей, останні, як правило, не мають можливості одержати необхідні їм для існування кошти з інших джерел, що вкрай негативно впливає на їх існування. Тому, навіть нетривале за часом ухилення батьків від утримання дітей може призвести до вкрай негативних наслідків для їх здоров'я, фізичного та психічного розвитку. Саме ці обставини і мають враховуватися судом при вирішенні питань про визнання злісним ухилення батьків від утримання неповнолітніх або непрацездатних дітей, що перебувають на їх утриманні» [8, с. 109].

Загалом, з вивчених нами 200 обвинувальних вироків суду за ст. 164 КК України, не виявлено жодного, де б особу було засуджено за злісне ухилення батьків від утримання неповнолітніх або непрацездатних дітей, що перебувають на їх утриманні. Такий стан речей, на нашу думку, можна пояснити, зокрема, складністю доведення ознаки «злісності» у цьому діянні.

На нашу думку, при визначенні «злісності» при ухиленні від утримання слід брати до уваги час, протягом якого винна особа ухилялась від утримання, її спосіб життя та наявність і розмір доходів. У разі виправдовування особи відсутністю постійної роботи – наявністю факту звернення особи у період безробіття до органів державної служби зайнятості для постановки на облік з метою сприяння у підборі підходящої роботи.

Крім того, це можуть бути випадки, коли особа втратила офіційний статус безробітного у порядку передбаченому п. 6 ч. 1 ст. 45 Закону України «Про зайнятість населення», внаслідок дворазової відмови від пропонування підходящої роботи за професією (спеціальністю).

Дуже близьким до попереднього є злочин, передбачений ст. 165 КК України, який полягає у злісному ухиленні від сплати встановлених рішенням суду коштів на утримання непрацездатних батьків. Непрацездатними слід вважати жінок, що досягли 55 років, чоловіків – 60 років, а також інваліди першої та другої груп. Злісність ухилення у цій статті також визначається за допомогою примітки до ст. 164 КК України, аналогічно ухиленню від сплати аліментів на утримання дітей, тому і особливості кваліфікації діяння аналогічні першій формі вчинення злочину, передбаченого ст. 164 КК України.

Як правильно відзначає А.М. Бабенко, що «юридичною підставою для настання кримінальної відповідальності за ст. 164 КК України є наявність рішення суду, яке набрало чинності, відповідно до якого мати або батько чи інша, передбачена законом особа, зобов'язана сплачувати аліменти. Водночас необхідною умовою притягнення особи до кримінальної відповідальності за ст. 165 КК України є наявність рішення суду, яке набрало чинності, згідно з яким винна особа зобов'язана сплачувати кошти на утримання своїх непрацездатних батьків» [9, с. 22-23]. Крім того, стосовно другої форми вчинення злочину, передбаченого ст. 164 КК України це має бути наявність факту батьківства стосовно неповнолітніх або непрацездатних дітей.

Із розгляданого питання О.І. Белова у своєму дисертаційному дослідженні лише відмітила, що «при кваліфікації вчиненого за ст. 164 КК суди у кожному конкретному випадку мають з'ясовувати, чи було ухилення від сплати аліментів злісним та які саме обставини свідчать на користь цього висновку» [8, с. 108].

Питання кваліфікації злочинів, передбачених ст. 164–166 КК України розглянула Д.П. Євтеєва. Вона детально проаналізувала кваліфікацію різних форм вчинення цих злочинів та спробувала розв'язати проблеми, що виникають при цьому. Так, однією з проблем вона вбачає при кваліфікації дій батьків, які злісно ухиляються від сплати аліментів за укладеним між ними договором [7, с. 122].

Слід зазначити, що відповідно до ст. 189 Сімейного кодексу батькам надано право укласти договір про сплату аліментів на дитину, в якому визначаються розмір та строки виплати. Такий договір укладається в письмовій формі і нотаріально посвідчується. У разі невиконання одним із батьків свого обов'язку за договором аліменти

з нього можуть стягуватися на підставі виконавчого напису нотаріуса.

Ми не згодні з думкою О.О. Житного та І.В. Семенового, які вважають, що невиконання обов'язків, які випливають із договору, не містить складу злочину [10, с. 47]. У даному випадку ми підтримуємо позицію, що ухилення від їх сплати аліментів за договором слід кваліфікувати не як злісне ухилення від сплати аліментів, а як злісне ухилення від утримання дітей [11, с. 299].

Для того, щоб визнати несплату передбачених за договором між батьками аліментів злісною, Д.П. Євтеєва вбачає доцільним застосовувати на практиці положення примітки до ст. 164 КК України, стосовно визначення злісності ухилення від сплати встановлених судом аліментів [7, с. 122-123]. Але це є проявом застосування кримінального закону за аналогією, що заборонено відповідно до ч. 4 ст. 3 КК України і на практиці може призвести до винесення виправдувальних вироків. Тому тут залишається лише використовувати критерії визнання «злісності» при ухиленні батьків від утримання неповнолітніх дітей.

Наступним проблемним питанням Д.П. Євтеєва вбачає кваліфікацію дій особи, яка ухилилася від сплати додаткових витрат [7, с. 123].

Відповідно до ст. 185 Сімейного Кодексу передбачено обов'язок батьків брати участь у додаткових витратах на дитину, що викликані особливими обставинами (розвитком здібностей дитини, її хворобою, каліцтвом тощо). Додаткові витрати на дитину можуть фінансуватися наперед або покриватися після їх фактичного понесення разово, періодично або постійно.

Згідно з роз'ясненням Пленуму Верховного Суду України додаткові витрати на утримання дитини, викликані особливими обставинами, є фактично зазнаними або передбачуваними витратами, які необхідно визначати у твердій грошовій сумі. При одночасному розгляді вимог про стягнення аліментів і додаткових витрат їх має бути визначено у рішенні окремо [12].

Як зазначає Д.П. Євтеєва, «додаткові витрати є видом утримання, а тому разом із аліментами, встановленими рішенням суду, аліментами за договором між батьками та іншими засобами утримання (одягом, харчовими продуктами, побутовими речами тощо) їх слід відносити до предмета злочину за ст. 164 КК. Однак виникає питання: предметом діяння якої форми об'єктивної сторони вони є? Предметом першої форми об'єктивної сторони досліджуваного злочину, а саме злісного ухилення від сплати встановлених рішенням суду коштів на утримання дітей (аліментів), їх вважати неможна, адже законодавець чітко визначив предметом цього діяння саме аліменти. Залишається відносити додаткові витрати до предмета другої форми об'єктивної сторони розглядувано-

го злочину, а саме злісного ухилення батьків від утримання неповнолітніх або непрацездатних дітей, що перебувають на їх утриманні» [7, с. 124]. Слід погодитись із цією думкою вченої.

Проте, як саме слід визначати «злісність» несплати додаткових витрат, вона не вказує, а лише відзначає, що «притягнення особи до кримінальної відповідальності за ст. 164 КК України за злісне ухилення від сплати додаткових витрат є проблематичним, оскільки вони можуть сплачуватися одноразово, періодично або постійно залежно від ситуації. У зв'язку з цим, питання щодо злісності при несплаті додаткових витрат вочевидь може виникнути тільки якщо вони мають періодичний або постійний характер» [7, с. 124]. Про складність доведення такої форми злочинного діяння свідчить і той факт, що нами не виявлено жодного обвинувального вироку суду за його вчинення.

Ще одна проблема застосування ст. 164 та 165 КК України з'явилась із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів» від 7 грудня 2017 р. [13]. Цим законом КУпАП доповнено статтею 183-1 «Несплата аліментів», в якій передбачено адміністративну відповідальність за несплату аліментів на утримання дитини, одного з подружжя, батьків або інших членів сім'ї, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання [14]. Таким чином створено колізію ст. 183-1 КУпАП зі статтями 164 та 165 КК України [15].

Наприклад, у вирокі Ковельського міськрайонного суду Волинської області, зокрема, зазначається, що «обвинувачений ОСОБА_1 будучи зобов'язаним на підставі рішення цього ж суду від 30 січня 2012 р. сплачувати аліменти на користь ОСОБА_2 на утримання неповнолітніх дітей ОСОБА_3, 2007 року народження та ОСОБА_4 2009 року народження в розмірі 1/3 частки видів заробітку щомісячно, але не менше 30% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, починаючи з 17 січня 2012 р. і до досягнення дітьми повноліття, ухилився від сплати встановлених рішенням суду коштів на утримання неповнолітніх дітей, що призвело до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до приму-

сового виконання. У зв'язку з несплатою вказаних аліментів обвинуваченого 27.11.2018 року Ковельським міськрайонним судом було притягнуто до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 183-1 КУпАП» [16]. З такого формулювання незрозуміло, чому це діяння не було кваліфіковано за ст. 164 КК України.

Різниця між діяннями полягає лише у процесуальному порядку притягнення до відповідальності. Наприклад, якщо боржник не бажає платити аліменти, то за заявою його колишньої дружини (чоловіка), за наявності заборгованості із сплати аліментів у розмірі, що сукупно перевищує суму відповідних платежів за три місяці, державний виконавець звертається до правоохоронних органів з поданням (повідомленням) про притягнення боржника до кримінальної відповідальності за злісне ухилення від сплати аліментів, на утримання дітей, відповідно ст. 164 КК України. Тобто питання визначення «злісності» ухилення від сплати аліментів віднесено на розсуд батька чи матері, які не отримують необхідні виплати на утримання дітей, що з ними проживають. Тоді як при наявності заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців, державний виконавець, навіть без заяви стягувача, складає протокол про вчинення боржником адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 183-1 КУпАП, та надсилає його для розгляду до суду.

Висновки. Отже, основним, на нашу думку, при визнанні непокори «злісною» має бути той факт, що до засудженого попередньо застосовувалось стягнення у виді переведення до приміщення камерного типу (одиначної камери) або таку особу було переведено на більш суворий режим відбування покарання, а не якась певна кількість попередніх порушень режиму. Оскільки, як засвідчує аналіз судової практики, таких порушень режиму може бути кількадесят.

Підсумовуючи викладене, слід зробити висновок, що під час кваліфікації злочинів, ознакою складів яких є «злісність», потрібно застосовувати правила кримінально-правової кваліфікації, що вироблені теорією кримінального права та практикою. Однак, слід констатувати, що аналіз вироків суду із застосування статей щодо злочинів, ознакою складів яких є «злісність» свідчить про неоднозначне застосування таких норм. Тому вирішальне значення має врахування судом не тільки об'єктивного (факт вчинення певної протиправної поведінки), а і суб'єктивного (наполегливість, завзятість у здійсненні своєї протиправної поведінки) критеріїв.

Література

1. Короленко М. П. Кваліфікація умисних вбивств за обтяжуючих обставин : монографія. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. 172 с.
2. Навроцький В. О. Кримінальне право України. Особлива частина : курс лекцій. К.: Знання, КОО, 2000. 771 с.
3. Марін О.К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм : монографія. К.: Атіка, 2003. 224 с.
4. Семенов І. В. Об'єктивна сторона ухилення від сплати аліментів на утримання дітей: деякі проблеми законодавчої регламентації та теоретичні інтерпретації. *Митна справа*. 2014. № 2 (92). Ч. 2. Кн. 2. С. 156–160.
5. Протокол спільної наради щодо розв'язання проблемних питань притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які мають заборгованості із сплати аліментів у розмірі, що сукупно перевищує суму відповідних платежів за три місяці Головному територіальному управлінню юстиції Дніпропетровської області від 10 січня 2018 р. URL: <http://udvs-dp.gov.ua/public/uploads/news/136d1889a357efac55b2856fc3dc25cc.PDF>.
6. Вирок Марганецького міського суду Дніпропетровської області у справі №180/991/19 від 18.07.2019. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83098445>.
7. Євтеєва Д.П. Про деякі питання застосування норми щодо ухилення від сплати аліментів на утримання дітей (ст. 164 КК України). *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2017. № 1(8) С. 117–131.
8. Белова О.І. Кримінально-правова характеристика системи злочинів проти сім'ї та неповнолітніх : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2006. 184 с.
9. Бабенко А.М. Деякі проблеми визначення об'єктивних ознак злочинів ухилення від сплати аліментів на утримання дітей (ст. 164 КК України) та ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків (ст. 165 КК України). *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. №2. С.21–24.
10. Житний О.О., Семенов І. В. Відповідальність за ухилення від утримання дітей або батьків: кримінально-правові аспекти : монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.О. Житного. Х. : Панов, 2015.
11. Кримінальне право. Особлива частина : підручник / за ред.: О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Луганськ: Елтон-2, 2012. Т. 1.
12. Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006 р. №3. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-06>.
13. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів» від 7 грудня 2017 року. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2234-19>.
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
15. Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законо-

давчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62857.

16. Вирок Ковельського міськрайонного суду Волинської області у справі №159/2604/19 від 06.06.2019. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/82225044>.

Анотація

Оксаниченко А. С. Питання кваліфікації злочинів, ознакою складів яких є злісність. – Стаття.

У статті доведено, що під час кваліфікації злочинів, ознакою складів яких є «злісність», потрібно застосовувати правила кримінально-правової кваліфікації, що вироблені теорією кримінального права та практикою. Констатовано, що аналіз вироків суду із застосування статей щодо злочинів, ознакою складів яких є «злісність» свідчить про неоднозначне застосування таких норм. Тому вирішальне значення має врахування судом не тільки об'єктивного (факт вчинення певної протиправної поведінки), а і суб'єктивного (наполегливість, завзятість у здійсненні своєї протиправної поведінки) критеріїв.

Ключові слова: наскрізні поняття, злочин, склад злочину, злісність, рудимент, кримінальний закон.

Аннотация

Оксаниченко А. С. Вопросы квалификации преступлений, признаком составов которых является злобность. – Статья.

В статье доказано, что во время квалификации преступлений, признаком составов которых «злобность», нужно применять правила уголовно-правовой квалификации, выработанные теорией уголовного права и практикой. Констатировано, что анализ приговоров суда по применению статей о преступлениях, признаком составов которых «злобность» свидетельствует о неоднозначном применении таких норм. Поэтому решающее значение имеет учет судом не только объективного (факт совершения определенного противоправного поведения), а и субъективного (настойчивость, упорство в осуществлении своей противоправного поведения) критериев.

Ключевые слова: сквозные понятия, преступление, состав преступления, злобность, рудимент, уголовный закон.

Summary

Oksanichenko A. S. The question of the qualification of crimes, the sign of which is malice. – Article.

In the article it is proved that during the qualification of crimes, the sign of the compositions of which is "malice", it is necessary to apply the rules of criminal legal qualification, developed by the theory of criminal law and practice. It is stated that the analysis of the court's judgments on the use of articles on crimes, the sign of which is "malice", indicates the ambiguous application of such rules. Therefore, deciding not only the objective (fact of committing certain unlawful conduct) but also the subjective (persistence, perseverance in carrying out one's unlawful conduct) criteria is crucial.

Key words: end-to-end concepts, crime, crime composition, malice, rudiment, criminal law.